

Raadsvoorstel

Raadsvergadering:

Kenmerk: ADV201000062

Zaaknr: Z/STH26/061923

Datum voorstel:

Portefeuillehouder: Wethouder ing. L. Mulder (Visie op dienstverlening), Wethouder J.C. Bos (Participatie)

Onderwerp: Budget projecten Visie op dienstverlening en Participatie

Voorstel

Voor de uitvoering van de TopVijf!-projecten Visie op dienstverlening en Participatie een incidenteel budget van € 100.000 beschikbaar te stellen vanuit de reserve zonder bestemming en te verwerken in de 12^e begrotingswijziging 2026.

Inleiding

Op 23 juni 2026 stelde de gemeenteraad de jaarrekening 2025 vast. Daarbij nam de raad amendement AM147 aan. Hiermee vroeg de raad om onderbouwing bij het voorstel om € 100.000 beschikbaar te stellen voor de TopVijf! -projecten Visie op dienstverlening en Participatie.

Het budget van € 100.000 is nodig om zowel het project Visie op dienstverlening als het project Participatie verder uit te voeren. Zodat de beoogde verbeterstappen in de dienstverlening en de toepassing van inwonerp participatie binnen de gemeente Staphorst verder kunnen worden uitgevoerd en de gewenste professionaliseringsslag bereikt kan worden.

De uitvoering van het project Visie op dienstverlening sluit aan bij het collegeprogramma 2022-2026, waarin is opgenomen dat de visie op dienstverlening wordt herijkt. Daarnaast vragen ontwikkelingen op het gebied van digitalisering en de dienstverlening van de overheid om actuele uitgangspunten voor de wijze waarop de gemeente haar dienstverlening vormgeeft. Hierbij wordt rekening gehouden met de vernieuwingen in de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV) en de Wet digitale overheid (Wdo).

Met het project Participatie willen we uitvoering geven aan een aantal actiepunten uit de - door de gemeenteraad - vastgestelde nota inwoners- en overheidsparticipatie *We doen het samen* en het bijbehorende actieplan. De meeste acties uit deze participatienota zijn de afgelopen jaren binnen het reguliere werk opgepakt en deels ook uitgevoerd. Een aantal acties overstijgen het reguliere werk, omdat dit extra denkkracht, expertise en personele inzet vraagt. Deze incidentele capaciteit en expertise zijn niet beschikbaar binnen de huidige formatie. Het beschikbaar stellen van budget maakt het mogelijk deze inzet te organiseren en zo kunnen we de resterende actielijnen uit de participatienota alsnog oppakken.

Het versterken van inwonersp participatie sluit ook aan bij het coalitieakkoord 2026-2030 waarin opnieuw het belang wordt benadrukt. Daarin staat: *"We versterken de verbinding en het gesprek met de samenleving. Zo weten we wat er leeft en blijven we een veerkrachtige en verbonden gemeenschap. We*

willen de kennis en kracht van de gemeenschap inzetten en staan open voor nieuwe vormen van samenwerking. We vragen inwoners om mee te denken over concrete plannen en vraagstukken in hun directe leefomgeving. Door deze vorm van inwonerparticipatie stimuleren en benutten we lokale betrokkenheid”.

Argumenten

1.1 Voldoen aan de gemeentelijke ambities op het gebied van Dienstverlening en Participatie

Zowel het project Visie op dienstverlening als het project Participatie vloeien voort uit de ambities van het gemeentebestuur om te werken aan een dienstbare, toegankelijke en toekomstbestendige gemeentelijke dienstverlening. Daarnaast heeft het gemeentebestuur aangegeven de verbinding en het gesprek met de samenleving te willen versterken om daarmee gebruik te maken van de kennis en de kracht van de gemeenschap. Dit staat beschreven in het coalitieakkoord en in de participatienota *We doen het Samen*, die in 2024 is vastgesteld door de gemeenteraad.

1.2 Voldoen aan de Wet versterking participatie

In verband met de Wet versterking participatie op decentraal niveau moeten gemeenten hun inspraakverordening vervangen door een participatieverordening. De gemeente heeft hier tot 1 januari 2027 de tijd voor. Deze verordening vraagt een permanent andere inzet van de gemeente. Uitgangspunt is dat inwoners meer betrokken worden bij de fasen van het beleidsproces. De verordening moet passen bij de werkwijze van de gemeente en de behoefte van de inwoners. Door binnen het project participatie met de werkwijze aan de slag te gaan, (dus door samen te bepalen hoe we dit als gemeente willen doen) leggen we ook een basis voor de verordening.

1.3 Actualisatie van de visie op dienstverlening is noodzakelijk

De vorige visie liep tot 2022 en is daarmee verlopen. Daarnaast vragen ontwikkelingen op het gebied van digitalisering, toegankelijkheid en wet- en regelgeving om actuele uitgangspunten voor de wijze waarop de gemeente haar dienstverlening vormgeeft. Het project vertaalt inzichten uit inwonerservaringen, maatschappelijke ontwikkelingen en wettelijke kaders naar een geactualiseerde visie op dienstverlening en een bijbehorend activiteitenplan. Het gevraagde budget wordt onder andere ingezet voor onderzoek naar de ervaringen van inwoners met de gemeentelijke dienstverlening. De resultaten van dit onderzoek bieden inzicht in verbeterpunten en vormen een belangrijke basis om de dienstverlening verder te verbeteren. Als gemeente willen we de inwoners op een toegankelijke, betrouwbare en voorspelbare manier van dienst te zijn, zoals staat beschreven in het collegeprogramma *Bouwen en verbinden 2022-2026*.

1.4 Uitvoering nota 'We doen het samen' vraagt extra inzet medewerkers en participatie-expertise

Een aantal actielijnen uit de participatienota overstijgen het reguliere werk. Deze actielijnen zijn gericht op het verder ontwikkelen, toepassen en borgen van participatie binnen beleid, projecten en plannen van de gemeente. Hiervoor is extra capaciteit en expertise nodig die niet beschikbaar is binnen de huidige formatie.

Om participatie structureel toe te passen moeten medewerkers worden ondersteund met een duidelijke werkwijze, passende hulpmiddelen en advies. Voor het ontwikkelen hiervan is participatie-expertise nodig en extra tijd om dit samen met betrokkenen vorm te geven. Na de ontwikkeling van de werkwijze

en passende hulpmiddelen is het belangrijk om medewerkers hierin te kunnen trainen. De raad heeft bij de vaststelling van de participatienota € 50.000 beschikbaar gesteld voor deze training.

Naast het ontwikkelen van een werkwijze en hulpmiddelen en het trainen van medewerkers, vraagt het borgen van participatie in bestaande processen, zoals het beleidshuis en projectmatig werken, om aanvullende inzet. Deze werkzaamheden kunnen niet binnen de huidige formatie worden uitgevoerd. Het beschikbaar stellen van budget maakt het mogelijk deze extra capaciteit en expertise in te zetten en de resterende actielijnen uit de participatienota uit te voeren.

Kantttekeningen

Het betreft een incidentele investering

Met dit voorstel wordt incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de TopVijf!-projecten Visie op dienstverlening en Participatie. Voor het project Participatie maakt dit budget het mogelijk de aanvullende inzet en expertise te organiseren die nodig zijn voor de uitvoering van de resterende actielijnen uit de participatienota.

Keuze en effect

De effecten van de projecten worden zichtbaar in de opgeleverde resultaten en de toepassing daarvan binnen de organisatie. Voor het project Visie op dienstverlening betreft dit het onderzoek onder inwoners, de geactualiseerde visie op dienstverlening en het bijbehorende activiteitenplan. Voor het project Participatie wordt in samenspraak een werkwijze en hulpmiddelen gemaakt. Daarnaast wordt inwonersparticipatie verder verankerd in beleid, projecten en plannen van de gemeente.

Met dit besluit kiest de raad ervoor om de uitvoering van de TopVijf!-projecten Visie op dienstverlening en Participatie mogelijk te maken, zodat de beoogde projectresultaten kunnen worden gerealiseerd. Indien de raad niet instemt met het voorstel, worden de projecten niet uitgevoerd en komen de geactualiseerde visie op dienstverlening, het bijbehorende activiteitenplan en de verdere uitvoering van de resterende actielijnen uit de participatienota niet tot stand.

Beleid- en regelgeving

De projecten Visie op dienstverlening en Participatie sluiten aan bij de ambities uit het vorige en huidige coalitieakkoord en het huidige collegeprogramma.

Het project Participatie geeft uitvoering aan de door de gemeenteraad vastgestelde nota inwoners- en overheidsparticipatie *We doen het samen* en het bijbehorende actieplan. Daarnaast volgt uit de Wet versterking participatie op decentraal niveau de verplichting om uiterlijk 1 januari 2027 een participatieverordening vast te stellen.

Financiën

Voor de uitvoering van de TopVijf!-projecten Visie op dienstverlening en Participatie wordt een incidenteel budget van € 100.000 gevraagd. Het budget wordt ingezet voor onderzoek naar de ervaringen van inwoners met de gemeentelijke dienstverlening en voor de aanvullende inzet en expertise die nodig zijn voor de uitvoering van de resterende actielijnen uit de participatienota.

Bij de jaarrekening 2025 is voorgesteld € 100.000 vanuit de resterende middelen uit de incidentele formatie-uitbreiding beschikbaar te stellen voor deze projecten. Omdat dit voorstel geen doorgang heeft gekregen, wordt voorgesteld het budget van € 100.000 ten laste te brengen van de reserve zonder

Verwachte stand van de algemene reserves bedragen x € 1.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Beginstand per 01-01-2026				
1. Algemene reserve	3.500	3.500	3.500	3.500
2. Reserve zonder bestemming	7.206	3.250	1.854	1.649
3. Reserve voor grondexploitatie	6.534	6.496	6.458	6.421
	17.240	13.246	11.812	11.569
Mutaties gedurende het jaar				
1. Algemene reserve	0	0	0	0
2. Reserve zonder bestemming	-3.757	-1.396	-205	96
3. Reserve voor grondexploitatie	-38	-38	-38	-38
Wijzigingen na vaststelling begroting 2026				
Raadsvoorstellen onderweg				
Budget projecten Visie op dienstverlening en participatie (Z61923)	-100			
Herijking en voortzetting Ontwikkelfonds Staphorst 2026-2027 (Z54028)	-100			
Eindstand per 31-12-2026				
1. Algemene reserve	3.500	3.500	3.500	3.500
2. Reserve zonder bestemming	3.250	1.854	1.649	1.745
3. Reserve voor grondexploitatie	6.496	6.458	6.421	6.383
Verwachte stand van de algemene reserves	13.246	11.812	11.569	11.627

bestemming.

Door de toekenning van het incidentele budget komen de vrij besteedbare reserves niet onder de door de raad vastgestelde € 6,2 miljoen zoals u in onderstaande tabel kunt zien.

De raad wordt voorgesteld om het incidentele budget beschikbaar te stellen vanuit de algemene reserve en te verwerken middels de 12^e begrotingswijziging 2026.

Uitvoering en communicatie

De projecten Visie op dienstverlening en Participatie worden uitgevoerd binnen de TOP Vijf!-aanpak. Als onderdeel van de uitvoering wordt een communicatieaanpak uitgewerkt. Belanghebbenden worden betrokken bij de voortgang en resultaten van de projecten. Ook de raad wordt geïnformeerd over de voortgang en resultaten. Het raadsbesluit wordt bekendgemaakt via de gebruikelijke gemeentelijke communicatiekanalen.

Participatie

Bij de voorbereiding van de projecten zijn signalen en ervaringen uit de organisatie meegenomen. Voor het project Participatie is daarnaast gebruikgemaakt van de uitkomsten van de EPOS-evaluatie, de QuickScan Lokale Democratie en bevindingen van de rekenkamercommissie. Hieruit blijkt onder andere dat participatie nog niet altijd systematisch wordt toegepast en dat inwoners meer betrokken willen worden bij gemeentelijke plannen en besluitvorming.

Bij de uitvoering van de projecten worden inwoners en andere belanghebbenden betrokken. Voor het project Visie op dienstverlening gebeurt dit via een onderzoek onder inwoners. Voor het project Participatie worden zowel de gemeentelijke organisatie (college, raad en medewerkers) als inwoners en maatschappelijke partijen betrokken.

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken

1. Raadsmemo Beantwoording toezegging 491
2. Amendement AM147

Burgemeester en wethouders van Staphorst,

J. ten Kate , burgemeester.

M.T. van de Wetering , secretaris.

De raad van de gemeente Staphorst;

Zaaknr. Z/STH26/061923

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 25-08-26

Gelet op:

Het raadsvoorstel van 8 september.

B E S L U I T:

Voor de uitvoering van de TopVijf!-projecten Visie op dienstverlening en Participatie een incidenteel budget van € 100.000 beschikbaar te stellen vanuit de reserve zonder bestemming en te verwerken in de 12^e begrotingswijziging 2026.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van
de gemeente Staphorst van 22-09-26

J. ten Kate

, voorzitter

S.M.H. Voortman

, griffier